

Styrelse. Hvad skulde en Regjering gjøre, naar den henimod Slutningen af Finantsaaret stod lige overfor en Rigsdag, der nægtede den Midler? Svaret var, at havde den ikke den fornødne Tillid til at skaffe sig de fornødne Midler til at forsette sit Liv, saa maatte Ministeriet gaa. Ja, men et andet kunde det gaa ligeaa; saa maatte det ogsaa gaa, indtil man vandt en Samstemning mellem Rigsdag og Regjering, hvorpaa hele det konstitutionelle Liv hviler. Det var Forstaelsen, og det er ogsaa dette, der giver den frugtbare Indflydelse fra Folkets Side igjennem dets Repræsentanter paa Bevillingerne og derigjennem paa hele Stats- og Folkelivets Udvikling. Naar Ministrene kunne komme med deres Budgetter samlede i et Finantslovsforslag om Efteraaret, og de saa kunne sige: Vi have Pant paa, at det og det skal gjøres, og saa gjør det ikke saa nøie, om man vil sige Ja eller Nei, vi have i alt Fald i Grundloven Sikkerhed for saa Meget, og Resten kunne vi jo bevilge os selv, da se vi, at enhver frugtbar Indflydelse fra Befolkningens Side paa Bevillingerne er umuliggjort, enhver indgaaende Forhandling og Underøgelse af de Sager, hvortil der skal bevilges Midler, er unyttig, og vil i Reglen henvisne i Rigsdagen og Finantsudvalget, jo mere Regjeringen staar paa Pant med Rigsdagen. Ministeriet er sikret, hvorimod Rigsdagens Magt og særlig Folkethingets, som efter Grundloven har den største Indflydelse, svinder bort. Indtil 1855 gif det jo saaledes med Finantsloven, at Rigsdagen bevilgede de $\frac{2}{5}$ af Monarkiets og nogle særlige Udgifter, og de øvrige $\frac{3}{5}$ fremkom gjennem Enevoldsmagtens Bestemmelser for Slesvig og Holsten. Vi fik da en Fællesforfatning, og deri optoges Bestemmelser om Bevillingsretten, der vare ikke uvæsenlig afvigende fra de nu gjældende Bestemmelser. Man indrettede et Normalbudget, man søiede til Normalbudgettet Tillægsbevillingslove for ethvert Ministerium, man havde den Gang et Etammer, Rigsrådet, og disse Love bleve forelagte i de Samlinger, der holdtes hvert andet Aar. Vel sagde man saa, at ingen Udgift kunde afholdes, som ikke havde hjemmel i Normalbudgettet eller Tillægsbevillinger, men man søiede dertil: „Dog kan Kongen under særdeles paatrængende Omstændigheder, naar Rigsrådet ikke er samlet, beslutte Afholdelsen af Udgifter, der ikke ere bevilgede; men en saadan Beslutning skal steds være forhandlet i en Ministerkonference paa den i § 20 foreskrevne Maade, forinden den endelig vedtages af Kongen i Geheimestatsraadet. De Ministre,

der ere enige i Beslutningen, kontrafigurere denne og overtage saaledes Ansvaret for samme forsaavidt den ikke billiges af det først sammentrædende Rigsråd, for hvilke den steds bliver at forelægge.“ Jeg tager denne Bestemmelse med, fordi det er første Gang vi indenfor Rigsrådet's Omraade møde denne indskrænkende Bestemmelse i Grundloven af 1849. Vi vide, at ved denne Forfatningsforandring af 2den Oktober 1855 gif omtrent de fire Femtedele af de Beløb, som hidtil havde hørt under Rigsdagen, over til et Etammer-Rigsråd, og Rigsdagens Bevillingsret bliver med Hensyn til Omfanget af Bevillingerne vel mellem en Femtedel og en Sjettedel af, hvad Rigsdagens Bevillingsret fra 1849 til 1855 havde været. De øvrige Midler undergaves de Bestemmelser, jeg har nævnt, Normalbudget, Tillægslove og Ret for Ministeriet til paa denne Maade at afholde ikkebevilgede Udgifter mellem Samlingerne. For Rigsdagen blev man staaende ved Bestemmelsen fra 1849, som man hidtil havde staaet. Derefter kommer saa Forfatningsforandringen af 18de November 1863. Med nogen Omfryvning i Redaktionen optoges i denne Forfatning nøiagtig det Samme med Hensyn til Formerne for Bevillingsretten, som i Forfatningen af 2den Oktober 1855, Normalbudget, Tillægslove og Ret for Ministeriet til under de foreskrevne Former mellem Samlingerne at beslutte Afholdelse af ikkebevilgede Udgifter, men der tilføjedes, da Rigsrådet den Gang kom til at bestaa af Folkething og Landsthing, blev et Tokammer-rigsråd, at Regjeringen kunde forelægge Finantslove og Tillægslove saavel for Landsthinget som for Folkethinget, og de Herrer erindre vel, at ethvert Ministerium havde sin Tillægslov. Da saa Forhandlingerne reistes om Forfatningsforandringen i Begyndelsen af 1865 fremkom det Bluhme-Davidsske Forslag. Dette Forslag, den Gang Regjeringsforslaget, optog Bestemmelserne i Loven af 18de November 1863 om Bevillingerne, der altsaa skulde gjælde for hele Riget efter den ny Grundlov, saa at Bevillingsretten fra 1849 for saa vidt skulde vige, som man skulde have en Bestemmelse med Hensyn til Ministeriets Ret til at afholde ikke bevilgede Udgifter mellem Samlingerne. Paa Grund af Tokammersystemet havde man desuden i Loven af 18de November 1863 optaget en Bestemmelse om besluttende Myndighed for Fællesudvalget. Naar begge Thing ikke vare enige, skulde hvert Thing vælge 15 Medlemmer, og i dette 30 Mand's Udvalg skulde Uoverensstemmelse mellem Thingene om Finantsloven eller Tillægsloven enten afgjøres eller vises